

ОПМ бара преиспитување на одлуката за покачување на топлинската енергија

По однос на последното енормно поскапување на цената на греењето на Топлификација – Скопје, Организацијата на потрошувачите на Македонија не учествуваше во јавната расправа и не влијаеше во процесот на нејзиното донесување преку навремено реагирање на евентуални воочени пропусти и грешки. Едноставно, целата процедура беше спроведена по “забрзана” постапка сред лето, без да се добијат навремено пишани доказни материјали и да се остави простор да се ангажираат соодветни експерти.

Сепак, се чувствуваме обврзани да реагираме со оглед на тоа дека се работи за енормно поскапување, кое едноставно не може да се објасни и математички поткрепи со покачувањето на цената на мазутот во тек на последните 6 месеци, или година дена. Се работи за очигледен несразмер при пресметување на цената што би требало да се преиспита од повеќе аспекти, како следи:

- Цената на топлинската енергија е само еден дел од вкупните трошоци за продажба и дистрибуција на топлинската енергија (променлив дел). Останатиот дел се т.н. фиксни трошоци (амортизација, отплата на кредити, набавка на репроматеријали, плати, добивка и сл). Согласно на Правилникот за формирање на цена, учеството на првите е во рамките на 30% од цената, а на вторите околу 70%. Фиксниот дел на цената се плаќа независно од реалната потрошувачка на топлина (ангажирана снага), а променливиот целосно (ако се наплаќа паушално по м², ако не се раполага со мерен уред) или согласно на измерена топлинска потрошувачка
- Погореизнесеното значи дека ако еден потрошувач штеди и потроши само 50% од планираната потрошувачка, тој сепак ќе плати 85% од планираните трошоци, согласно пресметката на Топлификација.
- Едновремено значи дека ако цената на мазутот порасне за 50%, продажната цена може да поскапи максимално 15%, или применето на последното поскапување, за продажната цена да се покачи за 60%, мазутот би требало да е поскапен 400%.

Се поставува прашање дали истиот поскапе толку од последното одобрено поскапување на услугите на Топлификација?

Овие наводи упатуваат на потребата од барање за:

1. Преиспитување на постапката од страна на Регулаторната комисија за донесување одлука за огромното поскапување;
2. Преиспитување на Правилникот за формирање на цена на услугите на Топлификација – Скопје.

Евидентно е дека првиот дел на ова барање треба да се спроведе од една независна експертска група, согласно претходно наведената математичка нелогичност. Второтиот дел од барањето кое се однесува на Правилникот, повторно не навраќа на постапката на донесувањето и времето кога ОПМ предупреди на применување на “двојни аршини” кога се преценуваат интересите на Топлификација и интересите на потрошувачите.

Кога е во прашање првото, очигледно е дека е дозволено да се применуваат невозможни математики за да се добие цена која ќе го донесе бараниот профит на (приватната) компанија. Кога е во прашање второто, потрошувачот на секој начин се спречува да влијае на своите трошкови за греење преку штедење.

Доколку се направи анкета помеѓу потрошачите кои плаќаат по измерена потрошувачка на топлина ќе се види дека сите во просек “трошат” повеќе од пресметковната количина на топлинска енергија, што се заедно формира знатно повисока цена од просечната цена на потрошувачите кои плаќаат паушално. Обратно, тие што максимално штеделе, не успевале или само минимално успевале да заштедат и постигнат цена која е блиска до просечната.

Всушност, тоа е и причината зошто Топлификација никако не може да ја спроведе својата обврска да обезбеди мерење на потрошувачка по стан во станбени згради и инсистира на наплата по зеднички мерачи на топлина.

Конечно, за ОПМ е битно да се расчистат двете прашања, т.е.

- Како е можно поскапување од 60% во услови на реален пораст на цената на мазутот во истите рамки, кога променливите трошкови учествуваат во крајната цена само со околу 30%? и
- Како е можно да е во сила правилник, кој оправдува задржување на висока енергетска потрошувачка, а оневозможува штедење на истата, преку примена на мерки за подобрување на енергетската ефикасност на применетите технички решенија, или едноставно преку прекинување на користење на топлинска енергија тогаш кога не е потребна?

ОПМ очекува дека ќе добие полна поддршка во усвојување на ова барање и добивање одговори на поставените прашања.

Големината на одобреното поскапување навистина оправдува целосно преиспитување на квалитетот на постојниот правилник за формирање на цена на топлинска енергија, испорачувана од топлификациски системи, како

и на методологијата на контрола, применувана од страна на Регулаторната комисија.

Доставено до:

- Регулаторна Комисија за Енергетика на РМ
- Совет за заштита на потрошувачите на Владата на РМ
- Министерство за економија – Сектор за енергетика
- Градоначелник на Град Скопје
- Стопанска Комора на Македонија
- Сојуз на стопанските комори